

Fotografia de Burak Kebapci de Pexels

INDIVIDUANT ACCIONS: DAVIDSON VS GOLDMAN

Adrián Solís Peña

Master en Filosofia. Universitat de Barcelona

1. INTRODUCCIÓ: PUZLE CLÀSSIC SOBRE LA INDIVIDUACIÓ D'ACCIONS

Com individuem les accions? De quina manera determinem, en una situació concreta, quines accions són diferents d'unes altres? El present treball té com a objectiu exposar i avaluar els reptes de dues posicions que considerarem extremes degut a l'anàlisi que fan d'un puzle clàssic sobre la individuació de les accions.

Considerem la situació -parcialment modificada- que ens planteja Davidson¹ on una persona en una habitació, mou el seu dit accionant l'interruptor, el qual encén la llum, que alhora sense voler alerta a un rondaire que la casa és ocupada. Quantes accions s'han realitzat en aquest escenari?

¹ DAVIDSON, D. (1963) "Actions, Reasons and Causes", *Journal of Philosophy* 60, 686-7.

2. DAVIDSON: TEORIA DE LA IDENTITAT

Davidson considera que en aquest escenari el nostre agent només ha realitzat una acció, però podem donar quatre descripcions diferents del mateix esdeveniment. Depenent de la descripció que oferim podem determinar que l'acció era intencionada o inintencionada. Si la descripció que donem ofereix els desitjos i creences de l'agent, ens permetrà racionalitzar l'esdeveniment, del contrari no ho farà. Tot i que per la forma en què està redactat podria semblar que hi hagi més d'una acció, només hi ha una. Per exemple, la descripció:

(D1) va accionar l'interruptor perquè volia encendre el llum

ens racionalitza l'acció perquè ens diu de l'agent el seu *desig* d'encendre la llum i la *creença* en que accionant l'interruptor ho aconseguiria. Ara bé, en la descripció:

(D2) encenent el llum va alertar al rondaire de que la casa era ocupada

com l'agent no tenia ni la creença ni el desig d'alertar al rondaire per mitjà d'encendre la llum, podem dir que l'acció és inintencional, però això no és motiu per considerar aquesta descripció una acció diferent de l'anterior acció intencional^{2,3}. La proposta de Davidson⁴ per individualitzar els esdeveniments⁵-per tant, les accions- és: siguin E i E' dos esdeveniments, solament seran idèntics si i només si ocupen la mateixa regió espai-temporal⁶. Donat aquest criteri, no hi ha relació jeràrquica entre el que semblen accions diferents, perquè només hi ha una acció, expressada en quatre descripcions distintes, depenent quina s'escull ens racionalitza i ens mostra la intencionalitat de l'acció.

2.1. PROBLEMA

La proposta de Davidson és prou atractiva, però no està exempta de crítiques. Ell ens proposa que en l'escenari descrit, només hi ha una acció, és a dir que totes són idèntiques, però aleshores haurien de complir la Llei de Leibniz, per la qual dues entitats són idèntiques si i només si comparteixen totes les seves propietats.

No obstant, això resulta un problema, si considerem l'exemple proposat per Goldman⁷ en el qual John està estrenyent el gallet, on alhora està matant a Smith. Segons Davidson, ambdues accions serien idèntiques, però hi ha dues formes distintes de descriure-la. Ara bé, comparteixen totes les propietats aquestes dues "descripcions"? Goldman considera que no. Considerant l'esdeveniment de matar a Smith, i el de disparar l'arma, mentre que no seria correcte dir que l'esdeveniment de matar a Smith causés que l'arma es disparés, sí que té sentit dir l'esdeveniment d'estrenyer el gallet causés que l'arma es disparés. Per això, 'John estrenyent el gallet' i 'John matant a Smith', no tenen les mateixes propietats, ja que el primer té la propietat de fer que l'arma es dispari, mentre que el segon no.

2 Cf. Ídem, nota 2.

3 Ídem, pàg. 686-7.

4 Davidson, D. (1985) "Reply to Quine on Events" in Ernest Lepore and Brian McLaughlin (eds.), *Actions and Events: Essays on the Philosophy of Donald Davidson*. Oxford: Blackwell, pàgs.172-6

5 Seguint a Quine en: Quine, W. V. (1950) "Identity, Ostension, and Hypostasis," *Journal of Philosophy* 47, pàg. 621-33.

6 Cf. Evinne, Simon (1991) *Donald Davidson*. Cambridge: Polity Press, per veure la discussió sobre aquest i l'anterior criteri d'individuació d'accions de Davidson.

7 Goldman, A. (1970) *A Theory of Human Action*. Englewood Cliff: Prentice-Hall, pàg. 2.

Així, aquestes dues accions no tenen les mateixes propietats, podem dir que no són idèntiques, contra-Davidson⁸.

3. GOLDMAN: NIVELLS-DE-GENERACIÓ

Diferentment respon Goldman a l'escenari anteriorment plantejat. Ell ens diu que no hi ha quatre descripcions d'una acció, sinó quatre accions: moure el dit, accionar l'interruptor, encendre la llum i alertar al rondaire. Per donar-nos aquesta resposta, ens introdueix el que ell denomina *nivells-de-generació*, que és una relació entre un parell d'esdeveniments que no són idèntics, com en:

(G1) va encendre el llum en accionar l'interruptor⁹

on cada acció exemplifica una propietat distinta¹⁰.

Ara bé, per a que dos esdeveniments estiguin en una relació de *nivell-de-generació*, és a dir no siguin idèntics, han de complir:

- (a) Existir durant el mateix espai temporal, no que una acció sigui subseqüent de l'anterior¹¹.
- (b) No ser una part temporal de l'altre¹².
- (c) Que no siguin només co-temporals, que no diguem simplement que una existeix mentre es realitza l'altre¹³.

A l'escenari plantejat, Goldman ens diu que l'agent que encén el llum en virtut d'accionar l'interruptor, compleix els requisits per estar en una relació de *nivell-de-generació*. Ara bé, aquesta estructura és molt més rica que només complir aquests tres requisits. Goldman distingeix quatre tipus de *nivell-de-generació*:

- (I) *Generació causal*: es dona quan l'agent A realitza X que té un efecte E, i en virtut d'aquest efecte E es que realitza l'acció Y i exemplifica aquesta propietat. L'acte d'X de l'agent genera causalment l'acte Y si i només si (I) X genera E i (II) Y consisteix en A causant E. Que A accioni l'interruptor, genera l'efecte de que la llum s'encengui, pel que per la primera es realitza una acció diferent de la primera, la d'encendre la llum¹⁴.

8 Ídem, pàg. 2. Les següents pàgines contenen més crítiques a Davidson.

9 La meua traducció de l'anglès: 'she turned on the light by flipping the switch', Goldman atribueix molta importància a l'estructura 'by+gerundi' però he escollit 'en+infinitiu' en català. Gràcies a Josep L. Prades pel suggeriment de traducció.

10 Ídem, pàg. 20-1.

11 Ídem.

12 Ídem, pàg. 22.

13 Ídem.

14 Ídem, pàg. 22-3.

(II) *Generació convencional*: donades certes regles/pràctiques socials determinen que quan A està fent X, hi ha una regla social R que ens justifica a dir que A fa un altre acte Y. Com quan conduint traiem el braç per indicar que donem pas¹⁵.

(III) *Generació simple*: no es basa en (I) ni (II), però realitzar X sota certes circumstàncies, assegura que s'ha realitzat Y. Com quan algú assegura P, podem inferir que menteix¹⁶.

(IV) *Generació augmentativa*: quan la realització de l'acció generada Y, implica la realització de l'acció generant, però no la inversa. Quan un agent diu 'hola' en veu alta, implica que l'agent diu 'hola', però no la inversa. Un acte augmenta l'altre degut a la circumstància¹⁷.

Ara que tenim els *nivells-de-generació*, quins són els involucrats en l'escenari plantejat? Evnine, analitzant la proposta de Goldman, considera que en totes les accions de l'escenari es donen *generacions causals diferents*. Ja que, *A-alertant-al-rondaire* és generat causalment per *A-encenent-el-llum*, perquè quan A encén el llum, causa que el rondaire sigui alertat. Per altre banda, *A-accionant-l'interruptor* és causalment generat per *A-movent-el-dit*, perquè quan A mou el dit, causa que l'interruptor s'encengui¹⁸. Cadascuna d'aquestes accions per l'efecte que generen, comporta que es realitzi una acció distinta de la que la causa.

La forma que té Goldman d'individuï accions, és a través de l'exemplificació de propietats. Dos esdeveniments seran idèntics si l'agent exemplifica la mateixa propietat en un mateix temps¹⁹.

3.1. PROBLEMA

La proposta goldmaniana pretén analitzar l'escenari plantejat dient que hi ha quatre accions diferents que estan en un *nivell-de-generació*, el de la *generació causal*. És a dir, considera que les quatre accions estan sota el mateix tipus de relació. Ara bé, aquest anàlisi és adient? Com veiem amb la proposta davidsoniana, sembla ser que existeix una diferència entre G1 i:

(G2) va alertar al rondaire de que la casa era ocupada en encendre la llum

¹⁵ Ídem, pàg. 25.

¹⁶ Ídem, pàg. 26-7.

¹⁷ Ídem, pàg. 28. ¹⁸ Evnine, S. (2016), pàg. 217.

¹⁹ Ídem, pàg. 235.

mentre que G1 és clarament intencional, G2 és inintencional. No obstant, la proposta goldmaniana sembla no acabar de capturar aquesta distinció entre G1 i G2 perquè analitza de la mateixa forma les quatre accions, no pot explicar aquesta diferència entre acció intencional i inintencional al·ludint només als *nivells-de-generació*.

Evnine²⁰ critica a Goldman que en l'acció G2, l'assignació de la propietat d'exemplificació d'*alertar-al-rondaire*, no és suficient per considerar a *A-alertant-al-rondaire* una acció distinta de *A-encenent-la-llum*, ja que en l'acció d'encendre la llum no hi ha intenció de realitzar-la amb la finalitat d'alertar al rondaire.

▶▶ 4. CONCLUSIÓ

Hem presentat i discutit dues respostes extremes a un escenari clàssic sobre la individuació de les accions, ambdues postures responen adequadament a algun aspecte de les accions, però tenen algun problema. Mentre Davidson explica bé la diferència entre intencional i inintencional, el fet de considerar que només hi ha una acció resulta problemàtic. I mentre que Goldman explica la idea intuïtiva de què hi ha més d'una acció amb proposta prou rica, no és capaç d'explicar satisfactòriament la diferència entre acció intencional i inintencional.

BIBLIOGRAFIA

AVIDSON, D. (1963). "Actions, Reasons and Causes", *Journal of Philosophy*. Núm. 60, pàg. 685-700.

DAVIDSON, D. (1985). "Reply to Quine on Events". A: LEPORE, E.; McLAUGHLIN, B. (eds.), *Actions and Events: Essays on the Philosophy of Donald Davidson*. Oxford; Blackwell, pàg.172-6.

EVNINE, S. (1991). *Donald Davidson*. Cambridge: Polity Press.

EVNINE, S. (2016). *Making Objects and Events: A Hylomorphic Theory of Artifacts, Actions and Organisms*. Oxford: Oxford University Press.

GOLDMAN, A. (1970). *A Theory of Human Action*. Englewood Cliff: Prentice-Hall.

QUINE, W. V. (1950). "Identity, Ostension, and Hypostasis," *Journal of Philosophy*. Núm. 47, pàg. 621-33.

²⁰ Cf. Ídem, pàg. 221-2.